باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان گلستان

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ترکمن

محل مهر آموزشگاه

نام و نام خانوادگی:		نام آموزشگاه: مرحوم صفر محمد نیازی	تعداد صفحات آزمون:۲
سوالات امتحان درس: فارسی۳	نوبت اول دیماه ۱۴۰۲	تاریخ آزمون: ۱۴ / ۱۰ / ۱۴۰۲	مدت آزمون: ۷۵دقیقه
دانش آموزان پایه :دوازدهم تجربی	شعبه کلاس:	ساعت شروع آزمون : ۸ صبح	طراح سوال : محبوب توماج پور

نمره	نمره با عدد		نمره تصحیح	نمره با عدد
تصحیح اول	نمره با حروف		تجدید نظر	نمره با حروف
نام و امضاء مصحح اول			نام و امضاء مصحح دوم	

ردیف	قلمرو زبانی (۷ نمره)	بارم
۱	معنی واژهٔ »دستور« در بیت زیر با معنی این واژه در کدام گزینه یکسان است؟ «تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست» الف) بـه دستـور فرمود تـا ساروان هیـون آرد از دشت صد کـاروان ب) مـرا گفت دستور فـرخنده رای کـه این راز سربسته را بـرگشای ج) گـر ایدونک دستور باشد کنون بگـوید سخن پیش تـو رهنمون د) چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور	۰/۲۵
۲	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.«۱نمره» الف)به تخت مصرم امّا جای در بیت الحَزَن دارم ب) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته ج) سینه خواهم شرحه شرحه از فِراق د) همّت اگر سلسله جنبان شود / مور تواند که سلیمان شود	۱
۳	الف)نقش دستوری واژگان مشخص شده در بیت زیر را بنویسید. دردناک است که در دامِ شغال افتد شیر یا که محتاج فرومایه شود، مردِ کریم اولی: دومی: ب)نقش ضمیر متّصل در مصراع«تا چشم بشر نبیندت روی»چیست؟ الف) مفعول ب) مضاف الیه ج)درست یا نادرست بودن گزاره های داده شده را با توجه به ابیات زیر مشخّص نمایید. «بگریست چشم دشمن من بر حدیث من فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست امشب که چراغ نظری چرب زبان باش دل نرم کن ای شمع و مرا مرهم جان باش» ۱) وابستهٔ وابستهٔ به کار رفته در بیت اول از نوع مضاف الیه مضاف الیه است؟ درست نادرست ۲) فعل های هردو جملهٔ مصراع دوم بیت اوّل«غیراسنادی» هستند درست نادرست ۳)گروه مسندی جملهٔ پایانی بیت دوم وابستهٔ وابسته دارد. درست نادرست ۴) در بیت دوم سه تا مسند به کار رفته است. درست نادرست	۰/۵ ۰/۲۵ ۱
۴	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست» الف) کارکرد «را » چیست؟ ب) با توجه به معنا کدام فعل اسنادی است؟	۰/۵
۵	نادرست های املایی را بیابید. دست انابت- نعمت بی دریق – غرفه های مسجد – تمام این مناظر – دیوارهای غطور – طایر قدس	۰/۵
۶	در کدام بیت زیر تعداد ترکیبات وصفی و اضافی یکسان است؟ الف) موقوف به یک جلوهٔ مستانهٔ ساقی است گر توبهٔ من،سدّ سکندر شده باشد ب) داغی که به خون جگر کرده بود دل از روی گرم لالهٔ گلفام تازه شد	۰/۵
۷	در بیت زیر کدام واژه و به چه قرینه ای حذف شده است؟ «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت»	۰/۵
۸	در عبارت« عشقم به این بود که حرفتان را بشنوم. الان هم دوستتان دارم؛ بیشتر از همیشه» الف) جملهٔ پیرو(وابسته) را مشخّص نمایید.۰/۲۵ ب) نقش ضمیر متّصل(پیوسته) را در جملهٔ سوم بنویسید.۰/۲۵	۰/۵

۹	آتش است این بانگ نای و نیست باد هرکه این آتش ندارد نیست باد نقش دستوری «آتش» به ترتیب؟	۰/۵
۱۰	کدام بیت فاقد مفهوم بیت«سریر مُلک عطا داد کردگار، تو را به جای خویش دهد هرچه کردگار دهد» است؟ الف) آن که هفت اقلیم عالم را نهاد هرکسی را هرچه لایق بود داد ب)هستی تو سزاوار همه ملک جهان را ایزد ندهد ملک جهان جز به سزاوار ج) یقین مرد را دیده بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد	۱
۱۱	قلمرو ادبی (۵نمره) کدام بیت دربردارندۀ نام یکی از سرایندگان« غزل اجتماعی» در عصر مشروطه است؟ الف) پروین،شراب معرفت از جام علم نوش ترسم که دیر کردد و خالی کنند جام ب) پیش از آنی که زند سبزه سرازخاکش کاش دل عارف هوس سبزه و صحرا می کرد	۰/۵
۱۲	آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حُسن تعلیل ؟ یک دلیل بنویسید. عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۱
۱۳	در ابیات زیر مجاز و کنایه را پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید. در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت در دفتر زمانه نامش فتد از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	۱
۱۴	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. ۱) تذکره الاولیا: ۲) فیه ما فیه: ۳)از پاریز تا پاریس: ۴) قصه شیرین فرهاد:	۱
۱۵	سروده های زیر را کامل کنید. الف)..... آن گه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی ب) وین نغمه محبت ، بعد از من و تو ماند	۱
۱۶	با توجه به ابیات:«تا وارهی از دم ستوران/ وین مردم نحس دیو مانند با شیر سپهر بسته پیمان/با اختر سعد کرده پیوند» الف) شیر سپهر استعاره از چیست؟ ب) مفهوم کلی دو بیت خلق کدام آرایه را به یاد می آورد؟	۰/۵
۱۷	قلمرو فکری (۸نمره) *معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۱) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است ۰/۷۵ ۲)سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ۰/۵ ۳)در این دو شهر تنها سرپری زدیم .۰/۲۵ ۴)برکن ز بُن این بنا که باید از ریشه بنای طلم برکند۰/۵ ۵)سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست ۰/۵ ۶) و صبح هنگام چریغ آفتاب کنار قنات حسنی اتراق کردیم. «۰/۵» ۷)کرانه های فرات،خط از کرانۀ رود تیبر می خواندند. «۱» ۸)مزینان را برانگاره عشق آبادش ساخنه اندو هنوز بر همان مُهر و نشانش که بود. «۱»	۵
۱۸	مصراع های زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره می کند؟ الف)گفت جرم راه رفتن نیست،ره هموار نیست. ب)گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان	۱
۱۹	با توجه به بیت زیر از « دماوندیه » منظور از بخش های مشخص شده چیست؟ «ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند» الف) مادر سرسپید؟ ب) سیاه بخت فرزند	۱
۲۰	با توجّه به نوشتۀ زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید . ۱- ۲- پردۀ ناموس بندگان به گناه فاحش نَدرد و وظیفۀ روزی به خطای مُنکَر نبرد.	۱
	موفق باشید.	۲۰